

THE J.B. WEBB CHAPEL

ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΤΟΥ ΜΟΥΝΤΙΑΛ

Λίγα μέτρα μακριά από τα κατάμεστα γήπεδα του Γιοχάνεσμπουργκ όπου φιλοξενούνται αγώνες του Παγκοσμίου Κυπέλλου, μια εκκλησία είναι επίσης ασφυκτικά γεμάτη. Φιλοξενεί πρόσφυγες από τη γειτονική **Ζιμπάμπουε** οι οποίοι αναζητούν τη δική τους θέση στον ήλιο. Κείμενο, φωτογραφίες: Μάρω Κουρή.

Στο κέντρο του Γιοχάνεσμπουργκ, δίπλα στο Ανώτατο Δικαστήριο, βρίσκεται η τετραώροφη Κεντρική Εκκλησία Μεθοδιστών που από το 2005 έχει ανοίξει τις πόρτες της σε χιλιάδες μετανάστες από τη Ζιμπάμπουε, οι οποίοι κοιμούνται στους διαδρόμους, στα σκαλοπάτια, στο πάτωμα και στο ιερό. Ως σήμερα, πάνω από τρία εκατομμύρια κάτοικοι του αφρικανικού κράτους κατέφυγαν στη γειτονική Νότια Αφρική. Δεν άντεξαν την πείνα και το ολοκληρωτικό καθεστώς του εδώ και 20 χρόνια προέδρου Μουγκάμπε. Ανάμεσά τους, χιλιάδες ασυνό-

δευτα παιδιά. Μετά τις εκλογές-παρωδία του 2008 στη Ζιμπάμπουε, οι μετανάστες στην εκκλησία έφθασαν τους 4.000 – τουλάχιστον οι μισοί είναι πολιτικοί πρόσφυγες.

Εφέτος ο αριθμός κατέβηκε στους 1.500, χάρη στη σκληρή δουλειά του επισκόπου Πολ Βερέν. Την ημέρα η εκκλησία είναι έρημη. «Τους παρακινούμε να βρουν δουλειά, να ανεξαρτητοποιηθούν. Είναι άνθρωποι με ικανότητες και γνώσεις. Είναι υδραυλικοί, ταπετσιέρηδες, βιβλιοθηκάριοι, δάσκαλοι, γιατροί και νοσοκόμοι, κοινωνικοί λειτουργοί, ξυλουργοί» μου λέει ο επίσκοπος. Μια γυναίκα προσέχει τα παιδιά των υπολοίπων που πηγαίνουν να δουλέψουν. Η 40χρονη

Τζέσα Λίο Ζατσιμίρ θηλάζει τον πεντάμηνο Τζο: «Αφσα την οικογένειά μου και ήρθα εδώ εννέα μηνών έγκυος, για να γεννήσω. Στο νοσοκομείο της Ζιμπάμπουε μου ζήτησαν να αγοράσω ιατρικά εργαλεία, να πληρώσω για την εισοδό μου και να δώσω επιπλέον 150 δολάρια για φυσιολογικό τοκετό ή 500 για καισαρική» διαμαρτύρεται. Ο μισθός στη χώρα της, για όσους έχουν εργασία, είναι λιγότερο από 100 δολάρια.

Φήμες για παιδική εκμετάλλευση διαδίδονταν ως τη στιγμή που ιδρύθηκαν ένα σχολείο και ένα σπιτικό για τα παιδιά. Το σχολείο της διπλανής οδού Αλμπερτ έχει 570 μαθητές. «Στη Ζιμπάμπουε δεν >>

1 Ένας από τους χιλιάδες άπορους μετανάστες από τη Ζιμπάμπουε που έχουν έρθει στην Εκκλησία Μεθοδιστών του Γιοχάνεσμπουργκ κοιμάται σε μια γωνιά της. 2 Γυναίκόπαιδα κοιμούνται στα στασίδια της εκκλησίας.

Ως σήμερα, πάνω από 3 εκατ. κάτοικοι της Ζιμπάμπουε κατέφυγαν στη γειτονική Νότια Αφρική. Δεν άντεξαν την πείνα και το ολοκληρωτικό καθεστώς τού εδώ και 20 χρόνια προέδρου Μουγκάμπε

3 λειτουργούν τα σχολεία» λέει ο διευθυντής Αλφα Ζου, ο οποίος μέχρι πρότινος κοιμόταν σε μια γωνιά της εκκλησίας. «Το σχολείο είναι το τέλειο παράδειγμα για το τι μπορούμε να καταφέρουμε. Η μεγαλύτερη βοήθεια, βλέπετε, έρχεται από τους ίδιους τους φτωχούς. Οι ίδιοι οι πρόσφυγες διδάσκουν σχεδόν εθελοντικά. Από αυτά τα παιδιά, που μαθαίνουν την αξιοπρέπεια, τη συμπόνια και την ηγέτιδα που θα πάρει τις σωστές αποφάσεις. Υπέρτερες χρειαζόμαστε στην ηγεσία, όχι αφεντικά» υποστηρίζει ο επίσκοπος. Σε ένα ξύλινο καλύβι του προαυλίου στεγάζεται ο παιδικός σταθμός. Τα πρωτάκια χρησιμοποιούν ως θρανίο τη μοκέτα, η έκτη δημοτικού κάνει μάθημα στο παρεκκλήσι και τα γυμνασιόπαιδα στον χώρο προσευχής. Κάτω από αυτές τις καθόλου ιδανικές συνθήκες η επιτυχία του σχολείου στις εξετάσεις ξεπερνά το 65%, ποσοστό υψηλότερο από αυτό των κρατικών σχολείων, ενώ τα έπαθλα στον αθλητισμό, στην πληροφορική και στο θέατρο γεμίζουν τα ράφια στο γραφείο των καθηγητών.

4 Εκατόν τριάντα παιδιά που ήρθαν ασυνόδευτα φιλοξενούνται 20 χιλιόμετρα μακριά, στο Κέντρο Τζαμπάβου του Σοβέτο. Το πρωί ξυπνούν στις 4.00 για να προλάβουν το πρώτο τρένο για το Γιοχάνεσμπουργκ και έπειτα περπατούν μισή ώρα ώσπου να φτάσουν στο σχολείο. Κοινωνικοί λειτουργοί εργάζονται εθελοντικά στη φροντίδα, στη μελέτη και στην ψυχολογική τους υποστήριξη. «Το μεγαλύτερο πρόβλημά μου είναι να εξασφαλίσω φαγητό κάθε ημέρα για τα παιδιά» λέει ο επίσκοπος που κάθε απόγευμα κάνει εξορμήσεις για την ανεύρεση τροφής από άλλες εκκλησίες, ΜΚΟ και κάποιες εταιρείες. «Το ρεύμα είναι ένα τεράστιο έξοδο που πληρώνει η χριστιανική οργάνωση πρόνοιας World Vision. Το τραγικό είναι ότι η χώρα μας ήταν ανέκαθεν φιλόξενη απέναντι στους μετανάστες. Πόσοι λευκοί, αποτυχημένοι στη χώ-

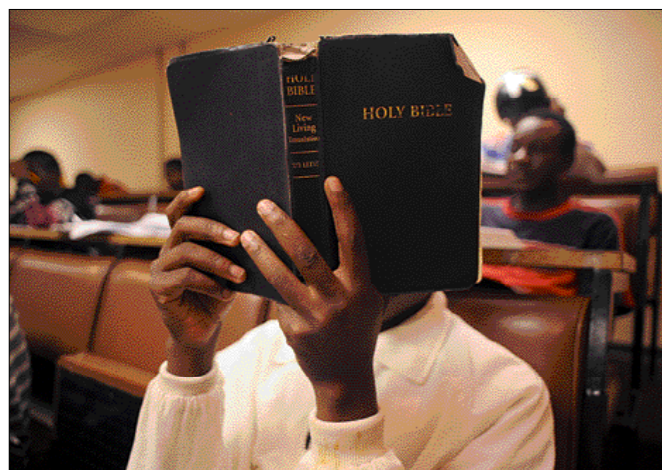
3 Οι μαθητές του γυμνασίου κάνουν μάθημα μέσα στον ναό λόγω έλλειψης αιθουσών. 4 Δύο χιλιάδες πρόσφυγες κοιμούνται κάθε βράδυ στους διαδρόμους και στα σκαλιά της τετραώροφης εκκλησίας. Την ημέρα ψάχνουν για δουλειά. 5 Η 40χρονη Τζέσα Λίο Ζατσιμίρ φωτογραφίζεται μαζί με το παιδί της, με φόντο τη διαφήμιση μιας πισαρίας.

ρα τους, δεν έρχονται ακόμη και σήμερα με ελάχιστα μέσα και σπίνουν μια επιχείρηση, εκμεταλλευόμενοι το πάμφθινο εργατικό δυναμικό; Ο πλούσιος όμως, το βράδυ που αγκαλιάζει το μαλακό μαξιλάρι του, ξεχνά τον φτωχό» λέει με πικρία.

Σε αντίθεση με το Γιοχάνεσμπουργκ, όπου η ζωή των πλουσίων είναι θωρακισμένη πίσω από τοιμεντένιους φράχτες ύψους εννέα μέτρων με ηλεκτροφόρα καλώδια, στο Σοβέτο οι κατοικίες είναι χαμπλές και ορθάνοιχτες. Προσπερνά τη Βιλακάκι Στριτ, τον μοναδικό δρόμο στον κόσμο όπου κατοίκησαν δύο νομπελίστες – ο Νέλσον Μαντέλα και ο αιδεσιμότατος Ντέσμον Τούτου. Κόσμος συχνάζει στα σαμπίνς, τα κάποτε παράνομα μα σήμερα «τρέντι» καφενεία. Στην αυλή του Κέντρου Τζαμπάβου, κάτω από τον μενεξεδή ουρανό, τα παιδιά τσουλάνε μια σαμπρέλα, το κλασικό παιχνίδι των φτωχόπαιδων. Τα μεγαλύτερα μελετούν στο αμφιθέατρο. Όταν σερβίρεται το παραδοσιακό φαγητό από μπομποτά, πίνουν σειρά και τρώνε μαζί κατάχαμα. Μετά, συνωστίζονται στη βιβλιοθήκη των 15 τετραγωνικών και διαβάζουν επί τόπου γεωγραφία, κόμικς, μυθολογία. Σερφάρουν στο Διαδίκτυο μέσα από τον μοναδικό υπολογιστή, στέλνοντας μηνύματα μέσω e-mail όπου μπορούν. Στην τηλεόραση παρακολουθούν θλιμμένα τον πρόεδρό τους, τον οποίο προβάλλει συνέχεια το κανάλι της Ζιμπάμπουε. Την ημέρα των γενεθλίων του, ο 12χρονος Γκόντο Ντινεβίμπο μπήκε μόνος του στο τρένο γεμάτος απόγνωση: «Αναζητούσα ένα νόημα στη ζωή μου» θα μου πει. «Έχασα τους γονείς μου, η θεία μου εξαφανίστηκε και ο μικρός αδελφός μου ζει στο Κέιπ Τάουν. Ονειρεύομαι να οδηγήσω ένα λεωφορείο σε όλη την Αφρική, γεμάτο επιβάτες».

Επιστρέφω στην εκκλησία και συναντώ τον οκτάχρονο Νκομπάνι. Σώθηκε από την εμπρηστική επίθεση που έκαψε το σπίτι του και τους αντιφρονούντες γονείς του. >>

6 Σοβέτο: Η είσοδος του ξενώνα που ίδρυσε ο επίσκοπος Βερέν για τα προσφυγόπουλα. **7** Παιδιά από τη Ζιμπάμπουε μελετούν στο αμφιθέατρο του ξενώνα. **8** Ο επίσκοπος Πολ Βερέν (στο κέντρο) με ομάδα εθελοντών.

Η θεία του τον έφερε στους γιατρούς του Γιοχάνεσμπουργκ. Μέσα από τα εγκαύματα αστράφτει το χαμόγελό του όταν κοιτάζει με θαυμασμό τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα που έχουν στήσει ανοιχτή κλινική στο ισόγειο της εκκλησίας. Όταν πέσει η νύχτα, οι «ένοικοι» της εκκλησίας επιστρέφουν, κάποιιοι από μικροδουλειές, κάποιιοι από τις άκαρπες προσπάθειες να βρουν μια δουλειά. Μεσ στο σκοτάδι των τεσσάρων ορόφων, σκοντάφτω πάνω σε σώματα κοιμισμένα. Τα χνότα θαμπώνουν τα εκκλησιαστικά βιτρό. Μόνο στο ιερό έχει ακόμη φως, στον «κοιτώνα» των γυναικών. Μωρά κλαψουρίζουν, γυναικείοι καβγάδες, κουτσομπολιά, κουβέντες, γέλια, τραγούδια. Μυρωδιές από ξεθυμασμένα μανό και κολόνιες...

Στους πολιτικούς δεν αρέσει η εικόνα των

αστέγων. Ούτε η εικόνα του συνωστισμού που προκαλεί τρεις φορές την εβδομάδα το συσσίτιο της ΜΚΟ «Αλληλεγγύη, Ειρήνη, Εμπιστοσύνη». Η εκκλησία ζητεί από τον Βερέν να «ηρεμήσει», η αστυνομία πέρυσι έκανε δύο εφόδους και πραγματοποίησε εκατοντάδες συλλήψεις, ενώ υπάρχουν φόβοι για διωγμό αμέσως μετά το τέλος του Μουντιάλ. Ρωτώ τον νεαρό δικηγόρο Τζέισον Μπρίκγουολ πώς αντιμετωπίζουν την αστυνομία: «Τα δημοσιεύματα βοηθούν και σκοπεύουμε να καταργήσουμε τον νόμο που θεωρεί αδίκημα το να περιφέρεσαι στον δρόμο (loitering)» μου απαντά. Ο Μπρίκγουολ είναι ένας από τους 67 εργαζομένους στο Νομικό Κέντρο Προσφύγων, το δικηγορικό γραφείο που αναλαμβάνει χωρίς αμοιβή υποθέσεις καταπίτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων, χρηματοδοτούμε-

νο από διεθνή ιδρύματα. Ψυχή του γραφείου είναι ο 82χρονος Γιώργος Μπίζος, δικηγόρος του Νέλσον Μαντέλα: «Είχα να πάω 25 χρόνια στο Πρωτοδικείο. Το 2009 συνέλαβαν 340 μετανάστες στην εκκλησία επειδή ήταν παράνομοι. Τους φυλάκισαν για εννέα μήνες. Μάζεψα 16 νέους δικηγόρους για τους 340 κατηγορούμενους και πήγαμε στο Πρωτοδικείο, στις 2.00 το μεσημέρι. Διάλεξα μια μορφωμένη γυναίκα. Περιέγραψε τον Γολγοθά της έξω από το ΥΠΕΞ που βρίσκεται στην πρωτεύουσα Πρετόρια, 40 χιλιόμετρα από το κέντρο του Γιοχάνεσμπουργκ. Ο πρόεδρος του δικαστηρίου την άφησε ελεύθερη. Ήταν 3.45 μ.μ. και του είπα ότι έχουμε άλλες 339 υποθέσεις, ενώ το 48ωρο που είχαν δικαίωμα να τους κρατήσουν εξέπνεε σε ένα τέταρτο. Τους άφησε όλους ελεύθερους». ●

Με την ματιά του Αναδόχου ...

Πρόγραμμα Αναδοχής Παιδιού

“Έχουν περάσει σχεδόν 8 μήνες από το ταξίδι μου στο Νεπάλ και ακόμα γνωστοί και φίλοι με ρωτούν γιατί έχω γίνει Ανάδοχος της μικρής Maya και πώς αποφάσισα να την συναντήσω στην κοινότητα όπου ζει. Η απάντησή μου είναι η ίδια: “Πατή πιστεύω ότι έτσι γίνονται ένας καλύτερος άνθρωπος”.

Η κοινότητα της Maya είναι από τις πιο φτωχές της χώρας, γεωγραφικά αποκομμένη και με έλλειψη βασικών υποδομών. Η πλειονότητα των κατοίκων ανήκουν στην κάστα των Dalhit που είναι η κατώτερη. Δεν έχουν καθόλου δικαιώματα και το βιοτικό τους επίπεδο είναι πολύ χαμηλό.

Φτάνοντας στο χωριό της στα 2000μ. η καρδιά μου πάει να σπάσει, όχι από κούραση αλλά από αγωνία! Δεν θα δυσκολευτώ να την ξεχωρίσω να με κοιτά με το ίδιο ντροπαλό χαμόγελο, φορώντας τα ίδια ακριβώς ρούχα με αυτά της φωτογραφίας που μου εστάλη όταν έγινα Ανάδοχος. Maya σημαίνει Αγάπη, αυτό που ένιωθα ακριβώς να πλημμυρίζει μέσα μου αντικρύζοντάς την ενώ δάκρυα χαράς κυλούσαν αβίαστα και γινόμασταν όλοι μια αγκαλιά εκεί στο πουθενά...

Δεν θα ξεχάσω την υποδοχή που μου έκαναν με γιρλιάντες από λουλουδιάρια, με χορούς και τραγούδια. Το λιγοστό ρύζι (Bhat) και τις φακές (dhal) που ετοίμασε η μητέρα της μικρής και που όλοι μαζί φάγαμε με τα χέρια μέσα από το ίδιο πιάτο. Δεν μπορώ να ξεχάσω την απόγνωση στα μάτια των γέρον και την προσμονή της πολυπόθητης βροχής για το λιγοστό ρύζι που καλλιηργούν. Τα ρακένδουτα παιδιά... Το εγκαταλειμμένο πέτρινο, χαμηλό δωματάκι όπου πέρασα το βράδυ μου, που μου έμοιαζε ομορφότερο και από το καλύτερο 5αστερο ξενοδοχείο. Τα γελαστά προσωπάκια των μικρών που με κρυφοκοίταζαν από τις χαραμάδες να φουσκώνω χρωματιστά μπαλόνια για να τα μοιράσω. Και όταν έπεσε η νύχτα, τι μαγική εικόνα... Όλο το χωριό λουσμένο από το φως της πανσελήνου, τα παιδάκια να παίζουν και να τρέχουν, αγρίμια αθλητικά, δίχως παπούτσια πάνω στις πέτρες.

Είχα την τύχη να κάνω αυτό το ταξίδι πραγματικότητα. Να δω από κοντά πόσο δύσκολα επιβιώνουν αυτοί οι άνθρωποι, πως τα στοιχειώδη για εμάς είναι ανύπαρκτα εκεί. Να δω την αξία που έχουν οι εισφορές των Ελλήνων Αναδόχων και τις αλληλαγές που μπορούν να φέρουν, να ζήσω τη χαρά και το παιχνίδι που με ένα μπαλόνι κάνει ένα παιδί, να ανακαλύψω το νόημα και την αξία στα λίγα και στα μικρά. Και να αποφασίσω ότι όσο δύσκολα κι αν έρθουν τα πράγματα εδώ η Αναδοχή μου είναι το τελευταίο που θα εγκαταλείψω.

Στα χέρια μου κρατώ ένα μικρό κόκκινο πιαστράκι που μου χάρισε η μικρή Maya για να την θυμάμαι. Το έχω πιασμένο πάνω στον διακόπτη του φωτιστικού του γραφείου μου. Έτσι λοιπόν, κάθε βράδυ πριν πέσω για ύπνο και σβήσω το φως, του ρίχνω μια κλεφτή ματιά και με το κλικ, το δωμάτιο πλημμυρίζει με το ίδιο φως της πανσελήνου εκείνης της νύχτας και στα αυτιά μου ηχοούν και πάλι τα γέλια των παιδιών...”

Κυριάκος Πίσσαρης

Γίνε
Ανάδοχος Παιδιού
τώρα και με
0,72 € την ημέρα
άλλαξε
το μέλλον τους
για πάντα

Για περισσότερες
πληροφορίες
καλέστε στο
801 11 900 800

act:ionaid
Ας δώσουμε τέλος στη φτώχεια, μαζί.
www.actionaid.gr